

Registratienummer:	RVO19.0018	Portefeuillehouder:	T. Biersteker
Van afdeling:	Sociaal Domein	Ter inzage gelegde stukken / bijlagen:	<ul style="list-style-type: none"> • Aanbiedingsbrief van de GGD d.d. 17 december 2018 (ID19.00644) • Programmabegroting Veilig Thuis 2019 (ID19.00645) • Financiële begroting Veilig Thuis 2019 (ID19.00646)
Behandelend ambtenaar:	A. de Ruiter		
Telefoonnummer:	(0223) 67 8424		
E-mail adres:	a.de.ruiter@denhelder.nl		
Onderwerp:	Begroting Veilig Thuis 2019		

Gevraagd besluit:

1. Aan de GGD Hollands Noorden in 2019 een eenmalige bijdrage van € 204.956 beschikbaar te stellen ten behoeve van risico's en ontwikkelopgave Veilig Thuis ten laste van de reserve Sociaal Domein.
2. Het vaststellen van de programmabegrotingswijziging BGW19.0003.

Publiekssamenvatting

De GGD vraagt voor 2019 voor de uitvoering van Veilig Thuis fors meer middelen dan in voorgaande jaren. Naast de doorlopende verbeteringen die nodig zijn om de wachtlijsten weg te werken en te houden zijn er ook nieuwe ontwikkelingen. Veilig Thuis moet werken met een nieuw handelingsprotocol, krijgt extra wettelijke taken en zal meer meldingen krijgen vanwege de aangescherpte Wet verplichte meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld. In totaal bedraagt de begroting Veilig Thuis 2019 voor de 18 deelnemende gemeenten in Noord-Holland Noord ruim € 9,4 miljoen. Op basis van de huidige verdeelsleutel betreft de bijdrage van de gemeente Den Helder een bedrag van € 1.512.164. Hiervan is € 1.307.208 structureel en € 204.956 incidenteel.

Inleiding

Veilig Thuis is een belangrijke schakel in de keten rond aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Meldingen worden door Veilig Thuis ontvangen en onderzocht alvorens die naar ketenpartners worden uitgezet voor het bieden van hulpverlening. Veilig Thuis wordt voor de 18 gemeenten in Noord-Holland Noord uitgevoerd door de GGD Hollands Noorden. Voor de uitvoering van Veilig Thuis in 2019 verwacht de GGD ruim € 9,4 miljoen nodig te hebben: € 8.163.808 euro structureel en € 1.280.000 incidenteel. De 'basisbegroting' van Veilig Thuis bedroeg € 3 miljoen bij de start in 2015. Tussentijds is dit verhoogd naar € 4 miljoen en uiteindelijk naar € 5,1 miljoen in 2018. Voor de volledige begroting wordt verwezen naar bijgaande begrotingsstukken van Veilig Thuis.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Met het voorstel wordt beoogd het volledig gevraagde bedrag in de begroting vrij te maken, maar pas tot uitbetaling over te gaan als monitoring uitwijst, dat het aantal adviezen, meldingen, onderzoeken en andere indicatoren in lijn is met de aannames in de begroting. Hiermee hopen de gemeenten het volgende te bereiken:

- Veilig Thuis krijgt financiële ruimte om haar belangrijke, deels nieuwe taken op een zo goed mogelijke manier uit te voeren, met als doel het bestrijden van kindermishandeling en huiselijk geweld
- De gemeenten behouden grip op de uitgaven van deze middelen, door ze pas uit te geven als ze daadwerkelijk nodig blijken en daar zelf actief op toe te zien.

Kader

- Hoofdstuk 4 van de Wet maatschappelijke ondersteuning, waarin het college is opgedragen zorg te dragen voor de organisatie van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling (= Veilig Thuis). De taken van Veilig Thuis zijn:
 - a. het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling;
 - b. het naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is;

- c. het beoordelen van de vraag of en zo ja tot welke stappen de melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan aanleiding geeft;
- d. het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- e. het in kennis stellen van de politie of de raad voor de kinderbeveiliging van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- f. indien het AMHK een verzoek tot onderzoek bij de raad voor de kinderbeveiliging doet, het in kennis stellen daarvan van het college, en
- g. het op de hoogte stellen van degene die een melding heeft gedaan, van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen.

Argumenten

- *Financieel*

De gemeenten ontvingen de begroting Veilig Thuis 2019 pas half december 2018, omdat het veel tijd kostte voor de GGD om in te schatten wat de extra taken zouden betekenen, met hoeveel meldingen extra er rekening gehouden moet worden en welk geldbedrag daar voor nodig is.

Zowel ambtelijk als bestuurlijk is geconcludeerd dat het moeilijk te beoordelen is of deze begroting realistisch is. Er worden namelijk aannames gedaan die vooraf niet of nauwelijks te controleren zijn. In de begroting is te zien dat de GGD wil voorkomen dat in 2019 - net zoals in voorgaande jaren – tussentijds om meer geld gevraagd moet worden, hoewel dit ook niet uitgesloten wordt (zie pagina 3 van de financiële begroting). Tegelijkertijd is het niet zeker dat het aantal adviezen en meldingen met de aantallen stijgt die in de begroting zijn weergegeven.

- *Inhoudelijk*

Inhoudelijk zijn er positieve ontwikkelingen rond Veilig Thuis te zien. Door het verscherpte inspectietoezicht van april 2018 tot 15 januari 2019 zijn er veranderingen in gang gezet. Die zorgen ervoor dat de organisatie beter draait dan begin 2018, de werkprocessen zijn beter op orde, er is betere begeleiding op de werkvloer en de sfeer is verbeterd, wat de inhoud van het vaak heftige werk allemaal ten goede komt. De samenwerking met de lokale teams kan nog beter, hiervoor wordt een aanzet gemaakt. Veilig Thuis heeft veel van haar werkprocessen inmiddels doorgelicht en gaat daarmee verder. Ook is Veilig Thuis bezig meer grip op de cijfers te krijgen zodat ze beter kunnen gaan voorspellen welke pieken en dalen ze kunnen verwachten in het werk, zodat ze daar hun organisatie nog beter op in kunnen richten. Veilig Thuis is bezig een flexibele en toekomstbestendige organisatie te worden.

- *Bovenregionale afstemming*

Er heeft bovenregionaal bestuurlijke afstemming over de begroting van Veilig Thuis plaatsgevonden. Alle 18 deelnemende gemeenten hebben een afzonderlijke dienstverleningsovereenkomst met Veilig Thuis, maar de gemeenten zijn van elkaar afhankelijk in de besluitvorming rond Veilig Thuis. Als er een gemeente besluit minder aan Veilig Thuis te willen betalen dan de rest, dan ontstaat een scheve verhouding. Veilig Thuis is vanwege de aard van de problematiek ook niet zo ingericht dat zij dan voor deze gemeente minder diensten kan verlenen.

De bestuurders zien het belang van Veilig Thuis en achten het noodzakelijk dat er de financiële ruimte is om het werk goed te doen, de nieuwe taken op te pakken, te voorkomen wordt dat er weer verscherpt toezicht door de Inspectie nodig is en om te voorkomen, dat Veilig Thuis tussentijds om extra geld moet vragen. Daarom hebben de 18 samenwerkende gemeenten ervoor gekozen hun gemeenteraden het voorstel voor te leggen om de gevraagde middelen voor 2019 in de (bijgestelde) gemeentelijke begroting op te nemen, maar pas uit te keren als uit de cijfers blijkt dat deze middelen daadwerkelijk nodig zijn. Met deze keuzen ontstaat er financiële ruimte voor Veilig Thuis, maar houden de gemeenten grip op de daadwerkelijke besteding van de middelen.

- *Monitoring*

Wij hebben de Bovenregionale Stuurgroep Specialistische Jeugdhulp gemandateerd om namens de 18 gemeenten met de GGD afspraken te maken over het aanleveren van monitorgegevens (zoals aantal meldingen, adviezen en onderzoeken, ziekteverzuim en personeelsbestand) en over de manier waarop de bevoorschotting wordt aangepast na de monitormomenten. Per kwartaal worden de rapportages bekeken en per kwartaal wordt een besluit over het voorschot genomen door de Stuurgroep. De Stuurgroep kan enkel

besluiten dat het bedrag naar beneden wordt bijgesteld. Het budgetplafond is het bedrag dat gevraagd wordt in de begroting 2019 en wat gemeenten hebben gereserveerd. De Stuurgroep is een bestuurlijk afstemmingsoverleg van de 18 gemeenten in Noord-Holland Noord; vanuit iedere subregio hebben twee bestuurders zitting in de Stuurgroep.

- *Politiemeldingen*

Afgesproken is daarnaast dat de gemeenten begin 2019 samen met Veilig Thuis in gesprek gaan met de politie over het aantal en de aard van de meldingen die zij als grootste melder bij Veilig Thuis doen.

Maatschappelijke aspecten

Draagvlak

De bestuurders van de 18 gemeenten hebben op 25 januari jl. unaniem hun voorkeur uitgesproken voor het nu voorliggende voorstel. Het voorstel leent zich niet voor het houden van een referendum op grond van artikel 2 lid van de Referendumverordening 2012, aangezien het een wettelijke taak betreft waarvoor de gemeente een Dienstverleningsovereenkomst 2018 – 2020 heeft afgesloten met de GGD Hollands Noorden.

Duurzaamheid

Met de verhoogde bijdrage aan Veilig Thuis wordt beoogd van Veilig Thuis een toekomstbestendige organisatie te maken.

Financiële consequenties

Op basis van de huidige verdeelsleutel moet Den Helder in 2019 een bedrag van € 1.512.164 betalen aan Veilig Thuis. Hiervan is € 1.307.208 structureel en € 204.956 incidenteel. In de gemeentebegroting 2019 is voor Veilig Thuis een bedrag geraamd van € 844.300. De aanvullende bijdrage voor de structurele lasten ad € 462.908 wordt ten laste gebracht van het WMO- en het Jeugdbudget. U wordt hierover middels de eerste turap 2019 geïnformeerd.

Voorgesteld wordt de incidentele bijdrage ten behoeve van het afdekken van risico's en de ontwikkelopgave Veilig Thuis eenmalig ten laste te brengen van de reserve Sociaal Domein. Alternatief is dat ook de incidentele lasten ten laste worden gebracht van het jeugd- en Wmo-budget, waarbij de kans bestaat dat deze bij overschrijding alsnog ten laste komen van de reserve sociaal domein.

Verdeelsleutel

De bijdragen voor de 18 gemeenten zijn voornamelijk gebaseerd op de verdeelsleutel die in 2014 is opgesteld op basis van de vier organisaties die toen (een deel van) de taken van Veilig Thuis uitvoerden (Bureau Jeugdzorg en de drie Steunpunten Huiselijk Geweld). Toen de taken als gevolg van wetgeving werden overgenomen door Veilig Thuis veranderden de taken, o.a. door de handelingsprotocollen en inspectietoezicht. Daarnaast is het aantal meldingen (in heel het land) flink gestegen. Daardoor zijn de kosten zo exponentieel gestegen dat de huidige verdeelsleutel niet meer houdbaar is.

Het is nog niet gelukt een goede verdeelsleutel op te stellen waar brede instemming voor is. Er is afgesproken dat verschillende opties nog verder tegen het licht zullen worden gehouden en daar in de eerste helft van 2019 overeenstemming voor te zoeken, waarna deze verdeelsleutel met terugwerkende kracht over 2019 ingevoerd zal worden.

Het is hierbij al duidelijk dat de verdeelsleutel is scheefgegroeid in het nadeel van de centrumgemeenten Alkmaar, Hoorn en Den Helder en dat regiogemeenten meer zullen moeten gaan betalen.

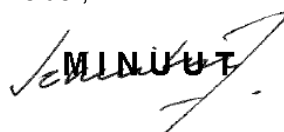
Communicatie

Wij zullen de GGD per brief informeren over het besluit van de raad.

Den Helder, 12 februari 2019.

Burgemeester en Wethouders van Den Helder,

burgemeester
Koen Schuiling

secretaris
Robert Reus

